
1924–1925

1924. JANUÁR 1.

Ki megcsókolta elgyötört fejét a kornak,
emlékszik rá majd, hű fia,
amikor ablaka alatt a kor leroskadt
a búza-hó buckáiba.

A kor fájó szemét, a két nagy álmos almát
ki felnyitotta, egyre csak
fülében hallja majd mélyről zúgó morajját
megcsalt idők folyóinak.

Két álomtól nehéz almája kor-királynak
s gyönyörű agyag-szája van,
de simul dermedő kezéhez vén fiának
haldokolva még jámboran.

Gyengül lélegzete, naponta fogy az élet,
ideje már nem sok lehet,
elhallgat az agyag-panasz, a vézna ének,
szájába ólmot öntenek.

Ó agyag-élet! Ó haldoklása a kornak!
Félek, beléd más ügyse lát,
csak ki tudója a gyámoltalan mosolynak,
ki elvesztette önmagát.
Fájó szemhéjadat felemelni, a vesztett
szót ó hogy fáj keresni csak,
s éj fűvét szedni, míg mésszel marja a testet
a vér, más törzs fiainak.

Korunk. Beteg fiad vérében már szilárdul
a mésszrög. Moszkva, mint borona-házikó,
aluszik, s nincs hová futnunk a kor-királytól...
Almaszagú, mint hajdanán, a hó.

Otthagynám tulajdon küszöbömet, de ó jaj,
hová? Sötét utcák, terek,
s mintha a kövezet be volna szórva sóval,
fehérlő lelkiismeret.

Zugokba, seregély-dúcokba búva hátha
valahogy összeszedhetném magam,
lovaskatona, én, széllel bélelt kabátba,
pokrócba burkolózva, hasztalan.
Egy utca, másik út dereng föl,
fagyos szán almahangon csikorog,
folyton kicsúszik megdermedt kezemből,
nem engedelmeskedik a hurok.

Milyen láncsal, milyen vasholmival csörömpöl
Moszkvában ez a roppant téli éj!
Fagyott halként kopog, koncér ezüstje: gőz dől,
a rózsaszín teás-készlet párája kél.
Moszkvában újra hát. Köszöntlek újra,
Moszkva!

Most már se baj, ne haragudj reám,
kemény fagyodra és zord csuka-szigorodra
békélten nézek már, mint hajdanán.

Patika-málna ég a havon lángolóan,
valahol írógép kopog;
a kocsis háta, és jó kétarasznyi hó van,
nem ölnek meg, nem is bántanak – mi bajod?
Gyönyörű ez a tél, a csillagokra forrva
szétszéledt kecske-ég vakít, akár a tej,
lószőrként a fagyos szántalpakat surolja,
a takaró csörögve énekel.

Az út petróleum kormától feketéllik,
elnyel havat, málnát, jeget,
kopog a dűnnyögő szovjet szonáta nékik,
felidézve a huszas éveket.
S én leteszem vajon – csúf rágalomra készen –
almaszagú megint a fagy –
az új, a negyedik rendnek szép esküvésem,
könny-erős fogadalmamat?

Kit fogsz megölni még? Kit dobsz magasra,
vak kor?

Új talmi szót koholsz-e, mondd?
Porcát-billentyűjét az írógépnek akkor
szakítsd ki: ott a csukacsont;
s beteg fiad vérében mind keményebb
a mézrög, s üdvözült nevetés permetez...
De írógép-zene a hatalmas zenének
csupán silány árnyéka lesz.

Lator László fordítása

NEM VOLTAM ÉN SOHA

Nem voltam én soha kortársa senkinek sem,
e tisztesség nem kenyerem.
Valahány névrokon – mind elviselhetetlen,
nem én vagyok az: idegen.

Két álomtól nehéz almája kor-királynak
s gyönyörű agyag-szája van,
de simul dermedő kezéhez vén fiának
haldokolva még jámboran.

Korommal vetve fel a két nagy álmos almát,
fájó, beteg szemhéjamat,
hallottam: a lobos ember-perek morajját
zúgják a folyók egyre csak.

Száz évvel ezelőtt vánkosoktól fehérlett
a könnyű pelyhes nyoszolya,
s kinyújtózott furán nagy agyag-teste – véget
ért a kor első mámora.

A csikorgó világ-hadjárat közepette
ágyunk mily pihekönnyü volt!
Nincs mód helyette mást koholni – mit tehetne
az ember – élje ezt a kort.